

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdajih ob sobotah. Zjutranje izdanie izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanie stane: za jeden mesec f. — 20, izven Avstrije f. 1.40 za tri meseca . . . 2.80 . . . 4.— za pol leta . . . 5.— . . . 8.— za vse leto . . . 10.— . . . 16.— Na narodne brez priležete narodne se ne jomijo cizir.

Pošamično številko se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 av. izven Trsta po 25 av. Sobotno večerno izdanie v Trstu 4 av., izven Trsta 5 av.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorje.

Izjava grofa Badenija

V seji proračunskega odseka poslanske zbornice od min. ponedeljka se glasi po prilici:

Ker so se gospodje predgovorniki, ne da bi bili počakali pojasnila vlade, že v naprej izjavili v zmislu odklonitve (glede na točko „dispozicijski zaklad“), olajšana mu je, govorniku, naloga in more takó odgovoriti vsem govornikom hkratu.

Gledé volilne preosnove ni smeti zahtevati od njega, da bi že danes poročal o vsebini predloga, katero — kakor je objabil in česar se drže tudi danes — predloži zborinci v bližnjem času, in si torej gospodje takrat lahko napravijo sodbo o njega načrtu. Na gospodih poslancih je, da povspeče predloženje tega načrta. Ker pa ni mogoče rešiti vsega hkratu, treba seveda, kar mora pripoznati vsakdo, vršiti delo po vrsti. Najpopred treba nekake gotovosti, da pojde razprava o proračunu hitro izpod rok in da dobimo temu primerno prostora za pričetek in rešenje predložene volilne preosnove. Ministrski predsednik izjavila izrečno — in za temi besedami njegovimi se ne skrivajo nikake zavratne misli —, da tudi prav go-to v izpolni, kar je objabil, kar tudi odgovarja vladnemu programu.

Kar se pa tiče volilne preosnove v deželnih zborih, velja zopet načelo, da se dela morajo vršiti po vrsti; najprvo je torej rešiti volilno preosnovo za državni zbor, potem še le ono za deželne zbole.

Ker se dostaje jezikovnega vprašanja, ima vlada dobro voljo, nadeja se pa, da sme računati na dobro voljo tudi pri dotednih strankah. V tej nadji je vlada tega menena, da se to vprašanje ne le mora, ampak tudi, da se mora rešiti.

Predgovorniki so omenili tudi vprašanje preosnove davkov in šolsko vprašanje. To so sicer stvari, ki ne spadajo v področje govornika, ministrskega predsednika, in o kojih bode prilika govoriti pri dotednih poglavjih proračuna in v navzočnosti dotednih ministrov teh strok. Vendar pa je izjavil g. grof Badeni: Kar se dostaje razbremenjenja dežel povodom davčne reforme, ki se ima izvesti, vlada nikakor noče tajiti tu pa tam slabega stanja deželnih finanč in vlada si bude prizadevala, da zboljša to stanje.

O šolskih vprašanjih, sproženih po poslancu dru. Heroldu, pa se ministrski predsednik ne more izjaviti, ker mu niso znani dotedni prelogi deželnega zpora češkega.

Tudi pravice do zborovanja so se doteknili gospodje predgovorniki in so predlagali, da naj bi se raje uvajalo sodno postopanje, nego da se govornikom jemlje beseda na zapletenih mestih, ali da se razpuščajo zborovanja. Tudi govornik je tega

menena, da je pravilneje čuvati svobodo govorja na zborovanjih in, ako treba, poklicati sodnika na razsodbo, ali pripoznati mora, da marsikaj govoriti tudi za nasprotno mnenje; premislišči hoče torej stvar temeljito. Sicer pa vlada noče zapustiti tak postave in ne misli preostro postopati nasproti zborovanjem. Ako pride vladi poziv, da naj zapusti prakso minolosti, je vlada pripravljena v to, pričakuje pa vzajemnosti v tem pogledu; namreč: da bodo gospodje spravljiveje gorili pri zborovanjih; kajti le tako moremo priti do sporazumljenja.

Ministrski predsednik dotaknil se je potem vprašanja, zakaj sta se postavila v proračun kredita za dva ministra brez portfelja. (Menda ministra-rojaka za Češko in Galicijo). Odgovoril je, da sedanj proračun ni sestavila sedanja vlada, pač pa je pritrdirila istemu. Prepričal se je, da mu je s tem, da se postavlja omenjena kredita v proračun, le zavarovana svoboda gibanja, kakor njegovim prednikom. V tem se ni premenilo ničesar. Kakor so bila poprej mogoča presenečenja, tako so mogoča tudi sedaj.

Kar se dostaje pritožeb proti telegrafno-korespondenčni pisarni, trudila se bode vlada, da se ugodi vsem izraženim željam, gledé na hitrost in nepristranost v službovanju. Kar se pa tiče nepristranosti, je pač umevno s človeškega stališča, da se temu ali onemu državnemu zavodu ne mudi posebno, da bi kolikor možno hitro razširjal stvari, ki so vladu neprijetne.

Jeden govornik je priporočal tudi, da bi se upravo sodstvo decentralizovalo. Teži ne more ustreči g. ministrski predsednik. Upravno sodišče izvršuje svoje sodstvo, četudi na podlagi različnih deželnih zakonov, vendar pa po jednotnih načelih, kar je velike vrednosti za pravno varnost.

Konečno je izjavil ministrski predsednik, da dovoljenje dispozicijskega zaklada nikakor ni vprašanje zaupanja ali nazaupanja, ampak je državna potreba, ter da vlada ne vidi ničesar nemoralnega ali nepotrebnega v tem zakladu, kajti istega zahtevajo tudi vlade vseh drugih držav. Dispozicijski zaklad se porablja le v obrambo proti skrajnim pričadevjem in demagogiskemu rovanju, ne hotečemu poznati državne misli avstrijske.

Tej izjavi ministrskega predsednika bilo bi še pridodati, da je tudi dalmatinski posl. dr. Klaic rekel, da on smatra opozicijski zaklad kot službeno postavko, kakor vsako drugo postavko. V izjavi sedanje vlade — nadeljal je dr. Klaic — je bilo naglašeno, da se bode dobrohotno uvaževala vsaka opravljena želja v narodnem pogledu, ako je dočasna v državnopravnem, finančnem in političkem oziru. Izjavivši, da hoče to pot glasovati za dispozicijski zaklad, našel je govornik razne želje svojih somišljenikov, sosebno je

da ne obsediš! Tako je prišlo, da sem se te ogibal. Ne vem, kako ti je bilo pri srcu ..., da sem jaz za tebo veliko zdihoval, čemu bi tajila? — —

„Luca!“ Hotel sem jo objeti.

„Miruj! Sedaj je prepozno, — objubila sem svoje srce že drugemu.“

„Komu, Luca?“

Početkom mi ni hotela povedati, boječa se, da se maščujem. Še-le ko sem ji prisegel, da ne storim ničesar, zaupala mi je, da je zaročena z Markom Nikšičem — z nje sedaj že ranjim možem. Bil je bolehat človek, ki je često kašjal kri in taval po vasi nalik senči.

„Njemu? Kaj češ z bolnim možem?“

„Rada ga imam, dober človek je.“

Zamislil sem se, pa kaj bi premišljil!

„Povej mi samo še, kdaj si se zaročila z njim?“

„Po zimi, ko smo robkali koruzo, povabila je mati tudi Marka. Peli smo, pripove-

pa zahteval, da se v Zadru zasnuje gimnazij s hrvatskim učnim jezikom in da se v Dalmaciji uvede hrvatski uradni jezik.

Političke vesti.

V Trstu, dne 6. novembra 1895.

Deželnozborske volitve na Kranjskem. Iz „Slovenskega Naroda“ posnemamo, da nameruje narodna stranka postaviti kandidatoma za kmečke občine novomeškega okraja tajnika kmetijske družbe Kranjske, g. Gustava Pirca, za kmečke občine Belokralne pa vodjo kmetijske šole na Grmu, g. Richarda Dolencu. — „Slovenec“ poroča, da je pri volitvah volilnih mož zmagala konservativna stranka na Bledu, na Jesenicah, v Gorjah in v Novivasi.

Državni zbor. (Poslanska zbornica). Včeraj se je vršila razprava o predlogi vlade, tičoče se posojil za melioracije (boljšanja posestev). Minister poljedelstva je naglašal, da pripoznava veliko važnost melioracij. Temu zakonu je namen, da seže pod roko poljedelstvu, toli oslabljenemu v gospodarskem pogledu. Minister se nadeja, da novi duh tega zakona doneše blagonsnega sadu za poljedelsko zakonodajo. Priporočal je slednjič, da naj se vsprejme predloga z vsemi spremembami, kakor jih predlaga odsek, kajti te premembe pomenijo res zboljšanje. (Burna pohvala, ministru so čestitali z mnogih strani.) Predloga je bila vsprejeta v I. in II. branju, potem, ko je finančni minister dr. Bilinski, pripoznavši veliko važnost boljšanja zemljišč, zagotovil, da bodo vsi dotedni spisi svobodni koleka in pristojbin.

Pomiloščenja. Njegovo Veličanstvo je pomilostilo vse one osebe na Češkem, ki so bile zaprte radi političkih pregreškov; zajedno je zaukazalo Njegovo Veličanstvo, da se zaustavijo vse preiskave, uvedene iz istega razloga. Listi poročajo, da so vsled tega milostnega čina našega cesarja že izpustili iz kaznilnice v Pankracu tri osebe, ki so bile obsojene na večletno ječo radi zločina veleizdaje, motenja miru, žaljenja Nj. Veličanstva in udeleževanja pri skrivenih družbah; iz kaznilnice v Boryju pri Plznu pa so izpustili trinajst omladincev. Med istimi so znani o-mladinci Rašin, Hajn, Skala in Sokol.

Vollilna preosnova. Listi javljajo soglasno, da je Njegovo Veličanstvo že odobrilo grofa Badenija načrt za vollino preosnovo, ter da je dovolilo, da se ta načrt predloži zbornici v razpravo. Podrobnosti tega načrta sicer še niso znane, le toliko soglašajo govorce, da se zasnuje jedna peta kurija. Le gledé števila poslancev, ki jih dobita kurija, in pa načina volitve, so si razni glasovi v nasprotju. Zadnje vesti trde, da je peti kuriji namenjenih 50 mandatov. Vollino

dovali si to in ono, ter šalili pozno v noč. Ko si je tlačil Marko tretjo pipi, dejala mu je mati: „Marko, pusti pipi, škoduje twoim prsam!“ — Bilo mu je še slabše, odkar je bil dva zimska meseca pri vojakih; tudi oče njegov je umrl za jetiko.

„O, matka!“ — bahal se je Marko, „sedaj imam druge prsi, odkar je brbet osvojen telečnjaka!“ Peli smo dalje. Kar se je vlijе Marku kri iz ust. Položili smo ga v mojo posteljo, dali mu mleka piti ter mu polagali snežene obkladke na prsi. Tako je ostal vse noč pri nas, ker ga nismo pustili v mrazu domov; jaz pa sem sedela poleg njega ter pazila, če mu ne pozli.

„Pozno v noč sem sedela pri medli luči leščerbeni, opazovala spečega ter premišljevala marsikaj. Spomnila sem se poljuba, katerega mi je pritisnil na čelo, ko so ga vzeli k vojakom. Takrat sem bila še otroška, on pa že mož. Prijel me je često za roko, božal me

Oglas se računa po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadnih vrednosti. Poslana osmrtnica in javne zavetale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj so pošljajo urodnitvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Narodni, reklamacijski in oglase sprojema upravitelja ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Odprete reklamacije so preste poštne.

Podpisni je modri.

pravico v tej kuriji bodo imeli le obrtni delavci. Kmečki delavci in posli ne bodo imeli volilne pravice. Volilo se bode neposredno in ne po volilnih možeh. Vsi tji načrti se baje že tiskajo v državni tiskarni.

Shod zaunpni mož staročeške stranke. vršivi se dne 3. novembra, je sklenil, da se staročeška stranka ne udeleži predstoječih volitev v deželnem zboru. Predlog v tem zmislu je stavljal starina dr. Rieger in mu je pritrdiril tudi princ Friederik Schwarzenberg. Shod je priredil dru. Riegru velike ovacije.

V poslanski zbornici Ogerski prijatelj je predsednik, da je minister za poljedelstvo grof Festetics odstopil, ter da je na njegovo mesto imenovan Daranyi. Grof Festetics je pojasnil potem, da je odstopil radi neke naredbe, kojo je izdal po svojem trdnom preprčanju, koja naredba pa ni zadovoljila vse njegove, liberalne stranke. — Tu imamo zopet jasen dokaz o grdi nevhaležnosti židovsko-liberalne soderje. Grof Festetics je katoliški velikaš, ki je na glasu po svojem osebnem poštenju. Le uplivu tega moža se morajo zahvaliti, da je večina zbornice velikašev vsprejela cerkveno-političke predloge in je tako, na svojo lastno in neizmerno škodo vse dežele, pripomogla krutemu laži-liberalizmu do sijajne zmage. A sedaj, ko židovsko-liberalna klika ne potrebuje več grofa Festetics, sedaj je jela intrigirati proti istemu in ga je po neprestanem zbadaju prislila do tega, da se je umaknil sam ter napravil prostor marioneti znanega kalvinskega spletkarja Tisze — Daranyi-a. Taka je hvaležnost židovskega liberalizma.

Večina hrvatskega sabora je izključila opozicionalnega poslanca Ružiča iz 15 sej, ker je isti v zadnji seji ostro napal bana grofa Khuen-Hedervaryja. Kakor se vidi, izborni posluje mehanizem madjaranske večine v saboru hrvatskem.

Iz Bolgarske. List „Stara Planina“ javlja, da je princ Ferdinand izjavil, da dovoli prestop princa Borisa k pravoslavni veri, ako bodo tako zahtevalo sobranje. Prekršenje izvrši se baje dne 18. januvarja 1896 (st. st.)

Položaj v Turčiji postaja resnej od dne do dne. Od vseh krajev Male Azije prihajajo poročila o proganjaju krščanov. V Buloniku so umorili nekega armenskega duhovnika.

Iz Rima javljajo: Vsled poročil o operovanih nemirih v različnih delih države podali so poslaniki velevlasti posamečno k vladu, ter so zaprosili isto nujno, naj nemudoma ukrene potrebno, da se zopet napravi mir, sicer da se bodo vlasti dogovorile med seboj, kaj in kakšno da je ukreniti. Poslaniki pozovajo ministra za vnašnje stvari, naj jih obvesti o tem, kar je ukrenila vlada.

ter mi prinašal marsikaj, kar razveseljuje mladino. Ko pa se je vrnil iz vojaške bolnice ter me nekega dné srečal, objel me je z besedami: „Ti moj ubogi otrok!“ Zdi se mi, da sem videla takrat v njegovem očesu solzo: brzo se je okrenil in šel svojo pot. Ko sem ga videla sedaj ležati tako bledega ter mislila nazaj na vse to, storilo se mi je inak. Žalost me je objela in solze so mi porosile oči. Tako mlad in dober človek, pa mora umreti.

Zbudil se je, pogledal ter me opazoval.

„Luca!“

„Kaj hočeš, Marko?“

„Ali sva sama tu?“

„Dà.“

„Pojdi sem, duša moja!“

Stopila sem k postelji.

„Sedi tu k meni!“ (Dalje prih.)

Prav lepo je, da so se gospoda poslani tako potrudili. Celotno verujemo, da dobe gospoda polne koše obljub in zagotovil od slavnih turških vlade; ne verujemo pa, da bi gnila turška uprava imela resno voljo, da bi enkrat preprečila klanje krščanov. In tudi če bi imela voljo za to, kaj pa, če nima več v svojih rokah — potrebne moči? Saj je ravno vlast sama razvnela toli lahko raznetljivi fanatizem turškega prebivalstva, da bi tako mogla pokrivati svojo slabo voljo in svojo absolutno nesposobnost za uvedenje potrebnih reform: sedaj seveda ne more več brzdati duhov, ki je izzvala. Taka je stvar in nič drugačja Turčija je zrela za — koso.

Italija v Afriki. Iz Rima čitamo tudi danes navadno, že stereotipno poročilo: Še vedno primanjkuje poročil iz Afrike! — V odškodnino za ta, sicer, po našem razumevanju, dobro utemeljeni molk slavnega generala Baratierija, pa tolažijo zbegano italijansko javnost, da se Baratieri sedaj „bavi“ z nekim velikanskim načrtom za organizacijo sosebno onih pokrajini, ki jih ima že v oblasti. One pokrajine, kajih še nima, bodo seveda organizovali še le potem, ko mu to dovoli „črni“ nehvaležneži, ki imajo toli malo zmisla za — avito culturo. Mi seveda ne smemo dvomiti o ženjalnosti Baratierija, vendar pa nas bega nekoliko, ko se spominjamo, da je bila stvar tako sumljiva v vseh časih, kadar so se slavní generali preveč bavili velikimi in tajnimi načrti. Za sedaj nam ne kaže drugega, nego da mirno čakamo nadaljnji poročili o tej — komediji; le to se bojimo, da bi se vsa ta igra kar čez noč lahko prelevila — v žaloigro za narod italijanski in še za koga drugega.

Različne vesti.

V Borštu je umrl obče spoštovanji dušni pastir Alojzij Pavli. Pokojnik se je porodil leta 1826. V Borštu je izvrševal svoj vzvišeni poklic 26 let, vsega ukupno je pastiroval celih 43 let. Pokojnik je bil tudi med narodnimi prvoroditelji koperskega kraja in si je pridobil mnogo zaslug za proubojo narodne zavesti. V sedanji dobi medsebojnega prepira je imel pokojnik seveda svoje nazore, kakor vsak izobražen človek, a nikdar ni bil oduren proti onim, ki so drugače mislili, nego on. Vsikdar in povsodi je kazal svoj tih, mirni in spravljeni značaj. Ni čudo, da ga je spoštova, kdor ga je poznal. Temu najbolji dokaz je bil njegov pogreb. Pri tej sijajni manifestaciji je bilo poleg prevzetenega našega vladike, več kanonikov, drugih duhovnikov, učiteljev in veliko število vernikov. Zadnji pozdrav mu je sporocil veleč. gosp. dekan Varl ginaljivimi besedami. Blagega moža je spremjal na poti k večnemu počitku tudi pevsko društvo s črno ovito zastavo, kmetijska zadružna pa mu je položila venec na krsto. Bog povrni dragemu pokojniku v nebesih vse ono, kar je dobrega storil na zemlji!

K 25letnici g. viteza Klediča. Da ne bi nas kdo krivo razumel, dodajemo v pojasmilo k vesti, prijavljeni v poslednji številki našega lista, da je g. vitez Kledič Sabladski izdal (obelodanil) pesmi svojega sorodnika, pok. Pagliaruzzi, katerega pesniško ime je bilo „Krlan“. Stvar je popolnoma jasna, ako če citatelji na koncu omenjene vesti blagovoljno citajo „Krlanov“, namesto „Krlan“.

Imenovanja pri financi. C. kr. finančno ravnateljstvo na Primorskem imenovalo je pri c. kr. finančni prokuraturi v Trstu konceptista dr. Karla Neuschellerja pri stavom v IX. in koncipienta dr. Edvarda Poljaka koncepcionistom v X. pl. razredu. Viši kontrolor pri glavnem carinarskem uradu v Trstu, Josip Witwar, je imenovan vodjo solinskega urada v Kopru.

Sv. maša zadušnica za pokojne člane. Del podp. društva* v Trstu bode v nedeljo dn. 24. t. m. ob 8. uri v cerkvi pri sv. Antonu novem.

Med našimi italijanskimi listi vrši se te dni čudno tekmovalje, ki je navstalo vsled vesti, da misli vlasta podržaviti naš komunalni gimnazij in realko. Na jedni strani zagovarjajo liberalni listi naše komunalne srednje šole, na drugi strani si prizadeva „konserativni“ (Ne da bi se kdo smejal!) „Mattino“, da bi prav umljivo dokazal, kako izborni možje in italijanski patriotje se vzgajajo na državnem gimnaziju. Tu zagovorniki mestnih šol, tam zagovorniki podržavljanja.

Liberalni listi hité, da bi prijavili kolikor je možno „slavnih mož“, izidih iz mestnih šol, dočim navaja „Il Mattino“ imena onih mož, ki so se šolali na državni srednji šoli, in ki delajo dandanes čast tržaškemu imenu doma in — v Italiji. Dolga je res ze vrsta onih, ki so še le sedaj, potej, po naši naučni upravi provzročeni polemiki izvedeli o — svoji slavi.

Lepo je to res, toliko od „Independenta“ in „Piccola“, kolikor tudi od „Mattina“, da toli trudoljubivo vlečejo na dan iz globine pozabnosti imena raznih „zaslužnih“ mož, zeleni bi pa, da bi bili podatki še polneji na tej in oni strani.

Želeni bi n. pr., da nam „Il Piccolo“ poleg že navedenih „slavnih“ mož, izidih iz mestnih srednjih šol, navede tudi gotovo veliko več število onih, ki so pohajali te šole zato, ker — da govorimo s „Triesterico“ — so smatrali iste za „nekaj več kakor je d n o s t a v n e u ē n e z a v o d e“ in so v tem zmislu uredili tudi svoje pozneje javno in politično postopanje, tako, da jih res pri najbolji volji ne moremo smatrati za posebno vnete širitev avstrijskega mišljenja na Primorskem. „Mattino“ pa bi želeni čitati imena tudi onih mož, izidih iz državnega gimnazija, ki so se proslavili ne le kot tržaški patriotje v italijanskem zmislu, ampak, ki so obrnili pozornost na-se s tem, da so zastavili vse svoje sile za p o m i r j e n e m e d obema narodoma na Primorskem. Dolga vrsta takih mož bila bi menda, z avstrijskega stališča seveda, najboljše priporočilo za podrazvajanje mestnih srednjih šol. Na tako priporočilo čakamo nestrnno, dragi mož „Mattino“. Glej, glej, da ne bodočakali zastonj.

Laška demonstracija. „Slov. Narod“ piše: V Miljanu se je te dni razkril spomenik Garibaldiju. Med venci, katere so položili na spomenik, bil je jeden — Tržačanov. Trak je bil v tržaških barvah in imel napis „Trieste a Giuseppe Garibaldi“. Zabeležili smo.

Maznanillo. Za družbo sv. Mohorja letos izdano Jožef Stritarjevo knjigo „Pod lipa“ se dobivajo lepe platnice pri knjigovezu Ivannu Bonaču v Ljubljani komad po 20 kr., s poštnino vred 25 kr. Kdor vzame več komadov na enkrat, pošljejo se mu franko.

Denar naj se blagovoli poslati ob jednem z naročilom g. Ivanu Bonaču v Ljubljano.

Prečastiti gospodje poverjeniki družbe sv. Mohorja so ujedno prošeni, da bi to naznali udom te družbe ob prilik razdeljevanja knjig.

Poziv! Dotična dva gospoda, ki sta te dni nabirala na njima dobro znanem kraju prineske za družbo sv. Cirila in Metoda, pozivljata se tem potom, da oddata nabrani denar takoj njega namenu, in sicer v roke tukajnjega podružničnega denarničarja g. dr. Josipa Abram. (Piazza S. Giacomo št. 1, I. nadstr., pisarna odvetnika dr. Pretnerja).

La direttissima Trieste-Venezia. Ubogi, tlačeni primorski Lahji, katere c. kr. vlasta Slovencem na ljubo toliko „zanemarja“ (sic!) dobijo prepotrebno (?) najkrajšo železniško zvezo iz Trsta v Benetke. S to železniško približajo se tržaški neodrešenci odrešenim svojim sorokom onkraj črnormenih kolcev, a istodobno se je odmaknila zgradba g o d a r s k o n u j n o p o t r e b n e v i p a v s k a ž e l e z n i c e v — nedogledno bodočnost. In komu se imamo zahvaliti na tej najnovejši koncesiji Italjanom? Nikomur drugemu, nego plemenitemu nasledniku grofa Frana Coronija, prevzvišenemu knezu Egonu Hohenlohe. Da presvetli gospod ne zanemarja interesov svojih volilcev, svedoči nam vest, ki jo je objavil o tej najnovejši „direttissimi“ železnični tržaški „Mattino“. Ta list pripoveduje, da se je posredovanju kneza Hohenlohe posrečilo, da bode železniška proga Červinjan-St. Jurij v Nogari zgrajena v kratkem. — In potem pravijo še, da smo mi Slovenci pri vsem „Benjamini“ vladel! Bog se vsmili.

Slovenska Čitalnica v Trstu prirejala bode, začenši s 13. novembrom 1885., v svojih prostorih plesne vaje, na katere vabi gg. člane in slovenske goste. Priti je v sprehoodni oblike. Začetek plesnih vaj bode vsakokrat ob 8½ uri zvečer. Poučeval se bude tudi češki narodni ples „Beseda“.

Plesni odsek.
Delalško podporno društvo v Trstu pri-

redi svojo običajno veliko veselico („veliki ples“) dn. 25. januarja 1896. v gledališču Politeama Rosetti. To objavljamo zaradi tega, ker se došla v tej stvari odboru že razna vprašanja od strane plesačljnih krasotic.

Gg nadzornike in nadzornice „Odel. pod društva“ vabi podpisani k seji na nedeljo dn. 10. t. m. ob 5. uri popoldne.

Fran Andrejčič načelnik.

Raspisane službe stražarjev. Pri c. kr. redarstvu v Trstu izpraznjenih je kakih 40 služeb javnih stražarjev. Kdor želi vstopiti v tako službo in ima potreben sposobnost za to, prijavlja naj se od 8. do 9. ure dop. do novega leta pri višem nadzorništvu stražarjev: via Chiozza hšt. 21.

Kakšno bodo leto 1896? Le še nekako tednov imamo do novega leta. Umestno je torej vprašanje, kakšno bodo leto 1896. Kaj nam isto prinese na političkem polju, o tem ugibajo jedni dobro, drugi slabo, — popolnoma po svojih osebnih nazorih in po barvi dotične političke stranke, koji pripadajo. Koledar pa je brezbarven, ker ne pripada nikakoršni stranki, ali bolje rečeno: ker je sestavljen za vse stranke, za vse narode. Takozvani „stoletni koledar“ pravi o letu 1896. med ostalim: Leto 1896. bodo prestopno leto, torej bodo imel mesec februar 29 dñij. Praznikov bodo 14, predpust bodo trajal sicer le 38 dñij, toda vendar je to dovoljno, da se bodo mogli „naplesati“ najstrastnije plesalke in plesalci. „Vlada“ bodo letu 1896. planet Jupiter. Vreme bodo večinoma vlažno, sploh pa so Jupitrova leta jako plodna. Spomlad prične (po vremenu seveda) zelj kasno, ker bodo zima dolga in huda. — Takó „stoletni koledar“. Kdor bodo živel do konca 1896. leta, osvedoči se, koliko je resnice na tem vremenskem prorokovanju.

Majdane dinamitne kapsulje. Te dni našli so na železniškem tiru blizu postaje Tržič na Goriškem štiri dinamitne kapsulje. Preiskava je dokazala, da je kapsulje bržkone vrgel od sebe jeden izmed onih laških delavcev, ki se pred zimo vračajo v blaženo svojo domovino. Dotičnik se je namreč bal, da o preiskovanju prtljage na meji ne bi našli kapsulj pri njem.

Surov voznik. Ivan Tavčar, voznik iz Vrhnik, stanujoči v ulici della Fabbrica hšt. 2, je 42letno dñinarko Heleno Kalc tako surovo vrgel ob tla, da si je žena zlomila desno klučnico. Povod temu surovemu dejanju bilo je jednostavno dejstvo, da je hotela Kalčeva na Istrski cesti znuzniti med obcestnim zidom in vozom sena, katerega je vozil Tavčar. Žena morala je v bolnišnico, surovega voznika pa so prijavili kompetentni oblasti.

Sodnisko. Predvčerajšnjem bila je pred tukajnjim sodiščem razprava proti 36letnemu canjarju Dominiku Licesiju iz Trsta, obtoženemu tatvine. Dne 10. okt. t. l. na vse rano zmanjkal je v kavarni „Alla stella polare“ 26 kavarniških pladenj (plošč) iz alpake. Te plošče so stale 180 gl., toda zvedenici cenili so jih le na 16 gl. 50 n. Policijski oficijal Tiz je poizvedel, da je teh 23 plošč prodal Licesi starinarju Mihalu Krističu, ulica del Solitario, za 2 gl. Na podlagi te poizvedbe je zaprl Lucesija. Obtoženec je tajil, da bi bil ukradel te plošče, in trdil je, da jih je našel nekje (!) na nekem smetišču, on sam ne ve kje. Sodišče ga je rešilo obtožbe zradi tatvine, pač pa ga je obsodilo radi goljufije na šest tednov ječe in dovolilo, da pride po prestani kazni pod posebno polic. nadzorstvo. — 28letni težak Ernest Komel iz Trsta dobil je radi zaljenja stražarjev in javnega nasilstva jedno leto ječe. Komel se je upiral stražarjem, ki sta ga dne 12. m. m. prijela v ulici Campitelli, ker je razgrajal. Ogrizel je stražarja na rokah, ju opsoval in se branil, kolikor se je mogel, da ne bi ga odpravila v zapor. — 23letni težak Ivan Jazbec iz Sežane je že par mesecev v zaporu, ker je bil obsojen na 8 mesecev ječe zaradi tatvine. V zaporu je dne 26. min. m. napadel načelnika paznikov Lorenzuttija in ga pretepel ter opsoval tri druge paznike, ki so prihiteli Lorenzuttiu v pomoč. Sodišče je obsodilo Jazbeca na 8 mesecev ječe.

Policijsko. Po noči na včeraj prijeli in zaprli so 3 ponočne „pevce“ in tri razgrajalce. Med poslednjimi je 23letni težak Karol Tornič, ki se je upiral stražarjem, ko sta ga hotela odvesti v zapor. — Nepoznan tat ukradel je posestnici Marija Pipan pri sv. Ani hšt. 218 iz nje stanovanja zlato verižico,

vredno 40 gl., čevljarju in vratarju hiše št. 2 v ulici Rossetti, Ivanu Hočvarju, pa zlat prstan, vreden 16 gl. — Razven teh, bilo je prijavljenih redarstvenemu ravnateljstvu še par majnših tatvin.

Koledar. Danes (7.): Engelbert, škof. — Jutri (8.): Bogomir, škof. — Polna luna. — Solnce izide ob 6. uri 51 min., zatoni ob 4. uri 35 min. — Toplotna včeraj: ob 7. uri zjutraj 13 stop., ob 2 pop. 16°5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 6. Poslanska zbornica je vprijetela v tretjem branju zakon o posojilih za melioracije. Temu je sledilo poročilo gospodarskega odseka o predlogih, da bi se priredila enketa o gospodarstvu. Posl. Kaiser se je upiral taki enketi, ker bi bila ista le potrata časa, posl. Roser pa se je izjavil za enketo, naštevši razne želje poljedelcev.

Monakovo 5. Nedavno se je podrl oder pri zidanju neke hiše in sta bila ob tej priliki ubita dva delavca, pet težko ranjenih in jedna delavka lahko ranjena. Vzrok nesreči je bilo preobloženje odra.

Rim 6. Danes zjutraj je bilo občutiti rahel potres.

Trgovinske državljavke.
Budimpešta. Pionica za jan. — — — — —
Pionica za spomlad 1896. 6.94 do 6.96. Ovre za jan. — — — — — Rž za spomlad 6.25 6.87 Korusa za oktober — — — — — maj-juni 1896. 4.54—4.55
Pionica nova ob 75 kil. f. 6.70—6.80 od 79 kil. f. 6.75—6.85, od 89 kil. f. 6.80—6.95 od 81 kil. f. 6.90—7 — od 82 kil. for. 7. — 7.05 od 82 kil. f. 5.50—8.75; prosa 5.30—6.60 ržava 6.—6.20
Pionica: Sredne ponudne povpraševanje bolje. Prodaja 35000 m. st. 2/1, 5 nv. dražje. Rž 5 nv. dražje. Vreme lepo.

Praga. Norazniranje sladkor za november f. 13.40 decembra 13.50. brez carine.

Praga. Centrifugalni novi, postavljen v Trst in carino vred odpoljilatov prisvoj f. 31.50. Con cassé 32.—32.25. Cetvorica 33.—33.50. V glavah (sodih) 32.50.—33.

Havrs. Kava Santos good average za decembra 75 — za marec 89.25.

Hamburg. Santos good average za decembra 75 — za marec 72.50 maj 71.75 mirno

Dunajsko borsa 6. novembra.

	včeraj	danes
Državni doig v papirju	160. —	99.90
v srebru	100.20	100.10
Avtirska renta v zlatu	121.15	121.10
v krovah	100.80	100.60
Kreditne akcije	385.50	385. —
London 10 Let.	120.70	120.50
Napoleoni	9.5	